

STORTINGET

Innst. 494 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 119 S (2022–2023)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2023 under Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet (Lønsregulering for arbeidstakere i det statlege tariffområdet 2023 m.m.)

- Kap. 2315 (Nytt) Lønsregulering for arbeidstakere i det statlege tariffområdet, post 1 (Ny) Driftsutgifter
- Kap. 502 Tariffavtalte avsetjingar m.m., post 71 Opplæring og utvikling av tillitsvalde
- Kap. 2309 Tilfeldige utgifter, post 1 Driftsutgifter.

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringa legg i proposisjonen fram følgjande saker under kap. 2315 Lønsregulering for arbeidstakere i det statlege tariffområdet og kap. 502 Tariffavtalte avsetjingar:

1. Lønsregulering frå 1. mai 2023 for arbeidstakere i det statlege tariffområdet m.m.
2. Endringer i statsbudsjettet for 2023.

I punkt 2 i proposisjonen vert lønsregulering for arbeidstakere i det statlege tariffområdet med verknad frå 1. mai 2023 m.m. omtalt med følgjande tema:

- Lønsforhandlingane m.m. per 1. mai 2023 omtalt med omtale av forhandlingane og om den økonomiske ramma.
- Nærare omtale av avtalane med Akademikerne og Unio og avtalane med LO Stat og YS Stat – med omtale av økonomisk profil i avtalane og om anna.
- Lønsregulering m.m. for dei embetsmenn og stats-tilsette som ikkje blir dekte av hovudtariffavtalane.

I punkt 3 i proposisjonen vert endringer på statsbudsjettet for 2023 på følgjande kapittel og postar omtalte:

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni, Kathrine Kleveland og Kari Mette Prestrud, fra Fremskrittspartiet, Bjørnar Laabak og Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Birgit Oline Kjerstad, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til at forhandlingene i staten for perioden 1. mai 2022 til 30. april 2024, jf. reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår, mellom staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet og hovedsammenslutningene Akademikerne, LO Stat, Unio og YS Stat ble innledet 27. april 2023. I møtet la organisasjonene og staten fram kravene sine og grunnga disse. Partenes rapport fra Statistisk beregningsutvalg ble delt ut. Forhandlingene fortsatte til 28. april 2023, da henholdsvis Akademikerne, LO Stat og YS Stat aksepterte kravet/tilbudet fra staten. Unio aksepterte kravet/tilbudet fra staten 29. april 2023. Komiteen viser til at lønnsoppgjørene i Norge er basert på den såkalte frontfagsmodellen. Det betyr at konkurranseutsatt industri forhandler først. NHO utarbeider deretter, i samarbeid med LO, et anslag for lønnsveksten samlet i NHO-området. Dette anslaget

danner en norm for lønnsveksten i forhandlingsområdene som følger etter. I årets lønnsoppgjør har NHO anslått årslønnsveksten til 5,2 pst. for industrien samlet. Den avtalte økonomiske rammen for oppjøret i staten er på linje med dette anslaget. I avtalene med Akademikerne og Unio er alle tariff tilleggene avsatt til lokale forhandlinger. Med virkning fra 1. mai 2023 skal det føres lokale forhandlinger innenfor en økonomisk ramme på 5,3 pst. per dato av lønsmassen. For LO Stat og YS Stat er det fra 1. mai 2023 gitt et tillegg på 31 000 kroner i hovedlønnsstabellen. Dette sikrer en lav- og likelønnsprofil. Med virkning fra og med 1. mai 2023 skal det føres lokale forhandlinger innenfor en økonomisk ramme på 0,85 pst. per dato av lønsmassen. Komiteen viser til at Kommunal- og distriktsdepartementet arbeider for at partene kan komme fram til enighet om likelydende hovedtariffavtaler i hovedtariffoppgjøret i 2024. Allerede i forhandlingene i fjor ble det gjort tiltak som gjorde at avtalene nærmet seg hverandre. Da ble det laget et helt nytt lønssystem med to lønnsstiger i stedet for 39 lønnsrammer som man hadde tidligere. Systemet gir automatisk lønnsutvikling etter ansiennitet for mange stillinger i staten. Dette systemet er nå likt i begge avtalene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, vil vise til at man allerede i fjor gjorde tiltak i hovedtariffavtalene som gjør avtalene mer like. Flertallet vil oppfordre partene til å videreføre denne samordningen, slik at man på sikt kan få én hovedtariffavtale igjen i staten. Det er partene som eier hovedtariffavtalene, og det er de som må finne frem til de gode løsningene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet påpeker at organisasjons- og forhandlingsfrihet er grunnleggende i det norske samfunnet, og at det er arbeidsgivers ansvar å ta vare på de uorganiserte.

Disse medlemmer påpeker også at staten forhandler med flere parter, og at det derfor er grunnlag for flere tariffavtaler, og at staten har rettslig adgang til å ha flere tariffavtaler.

Disse medlemmer bemerker at det å pålegge staten å inngå likelydende hovedtariffavtaler vil være å gripe inn i den enkelte organisasjons selvstendige forhandlingsrett og partenes avtalefrihet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til Innst. 466 S (2021–2022), der følgende forslag til vedtak ble fremmet av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et lønnsutvalg som ser på lønssystemet i staten og legger fram sine anbefalinger i god tid før hovedforhandlingene i 2024 begynner.»

«Stortinget ber regjeringen starte et arbeid for å oppnå likelydende hovedtariffavtaler til hovedoppgjøret i 2024.»

Disse medlemmer viser til vedtak nr. 817 (2021–2022) fra Stortinget om at det skulle settes ned et lønnsutvalg som skulle se på lønssystemet i staten og legge fram anbefalinger i god tid før hovedforhandlingene i 2024 begynner. Vedtaket er ikke fulgt opp fordi det ikke har vært mulig å få til enighet om et felles mandat for dette arbeidet.

Disse medlemmer forventer at regjeringen tar ansvar og følger opp Stortingets vedtak nr. 817 (2021–2022), slik at kunnskapsgrunnlaget om utviklingen av lønssystemet i staten er på plass i god tid før hovedforhandlingene starter i 2024.

Disse medlemmer er bekymret over todelingen av tariffavtalemødelene i det statlige området.

Disse medlemmer viser til vedtak nr. 819 (2021–2022) om at de uorganiserte som en mellomløsning skulle følge den største avtalen i hver virksomhet. Det ble vektlagt at dette skulle være en midlertidig løsning, og at departementet skulle følge med på praktiseringen og utslaget av en slik modell.

Disse medlemmer er bekymret for om dagens situasjon fører til systematisk forskjellsbehandling og vilkårlige utslag for både organiserte og uorganiserte. Det må derfor arbeides med en alternativ ordning for fordeling av lønnsmasse, inkludert for de uorganiserte, dersom man ved oppjøret i 2024 ikke skulle oppnå det vedtatte målet om likelydende avtaler.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre rede for praktisering og utslag av dagens midlertidige løsning for tariffregulering av lønn til statsansatte som ikke er medlem av en arbeidstakerorganisasjon, og for alternative løsninger til dagens ordning.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjøre rede for praktisering og utslag av dagens midlertidige løsning for tariffregulering av lønn til statsansatte som ikke er medlem av en arbeidstakerorganisasjon, og for alternative løsninger til dagens ordning.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2023 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
2315	Lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet (NY) 1 Driftsutgifter, blir løyvd med.....	4 164 000 000
502	Tariffavtalte avsetjingar m.m. 71 Opplæring og utvikling av tillitsvalde, blir auka med ..... frå kr 221 900 000 til kr 233 100 000	11 200 000

II

Stortinget samtykkjer i at det med verknad frå 1. mai 2023 blir gjort regulering av lønene m.m. for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet som er medlemar av Akademikerne og Unio, i samsvar med protokollen 28. april 2023 mellom staten og Akademikerne og protokollen 29. april 2023 mellom staten og Unio, jf. vedlegg 1 og 2 i Prop. 119 S (2022–2023).

III

Stortinget samtykkjer i at det med verknad frå 1. mai 2023 blir gjort regulering av lønene m.m. for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet som er medlemar av LO Stat og YS Stat, i samsvar med protokollen 28. april 2023 mellom staten og LO Stat og YS Stat, jf. vedlegg 3 i Prop. 119 S (2022–2023).

IV

For embetsmenn og statstilsette som ikkje er medlemar av organisasjonar som nemnde i romartal

II og III i Innst. 494 S (2022–2023), jf. Prop. 119 S (2022–2023), og derfor ikkje får løns- og arbeidsvilkåra sine fastsette i hovudtariffavtale, skal det bli gjort regulering av lønene i samsvar med det avtaleområdet (romartal II eller III i Innst. 494 S (2022–2023), jf. Prop. 119 S (2022–2023)) som dekkjer flest årsverk i den einskilde verksemda. Embetsmenn og statstilsette som er tekne ut av hovudtariffavtalane, får sine løns- og arbeidsvilkår fastsette administrativt i eigen kontrakt.

V

Stortinget samtykkjer i at Finansdepartementet får fullmakt til å fordele løyvinga under kap. 2315 Lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet, post 1 Driftsutgifter, på dei postane på statsbudsjettet som har lønsløyving.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 6. juni 2023

Lene Vågslid

leder

Heidi Greni

ordfører

